

ČTYŘI ARTIKULY PRO ÚZDRAVU SYSTÉMU PEDAGIGICKO PSYCHOLOGICKÝCH PORADEN V ČESKÉ REPUBLICE

-odborně analytická verze-

Úvodní rámeček

Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) představují klíčovou součást podpůrného systému vzdělávání. Zajišťují diagnostiku, intervenci a prevenci u dětí, žáků a studentů s rizikem školního neúspěchu, problémového chování, specifických poruch učení a adaptace, identifikují mimořádné rozumové nadání.

Současný systém fungování PPP je však dlouhodobě **neudržitelný** – trpí kombinací čtyř zásadních problémů:

1. výkonově kvantitativní financování bez ohledu na kvalitu,
2. bezlimitní kvantitativní tlak na počet obslužených klientů bez ohledu na kapacity,
3. nerealistická zákonná objednávací lhůta,
4. nevyvážené platové podmínky.

Tyto faktory vedou k odchodu zkušených poradenských odborníků, odrazují absolventy oborů psychologie a speciální pedagogiky a snižují kvalitu poskytované péče. Rada ApPPP proto navrhuje čtyři systémové změny, které mají obnovit rovnováhu mezi **efektivitou, kvalitou a udržitelností poradenské služby**.

1) Systém financování PPP

Současný stav:

Výlučně výkonově nastavený model (měřený počtem klientů) podporuje kvantitu na úkor kvality. Nezohledňuje časovou náročnost jednotlivých případů, prevenci, metodickou činnost ani intervence.

Návrh řešení:

- Zrušit výhradně výkonové financování.
- Zavést model zohledňující reálné personální kapacity, nemocnost, fluktuaci a míru odborné juniority, zajišťující stabilitu a předvídatelnost.
- Podporovat rovnoměrně všechny tři pilíře poradenské služby: **prevenci – diagnostiku – intervenci**.

2) Maximální kapacita odborníka a pracoviště PPP

Současný stav:

Odborní pracovníci jsou nuceni navyšovat výkony bez ohledu na reálné limity (časové, prostorové, osobní). To vede k nárůstu nespokojenosti, fluktuace a k poklesu kvality služeb.

Návrh řešení:

- Stanovit doporučený (zastropovaný) počet klientů za školní rok:
 - **180** klientů pro samostatného odborníka,
 - **90 / 135** pro odborníky v 1. a 2. roce juniority.
- Počet klientů na pracoviště stanovit dynamicky dle odpracovaných hodin a aktuální personální obsazenosti.

3) Objednací lhůta

Současný stav:

Tříměsíční legislativou stanovená lhůta je v praxi narůstající měrou neproveditelná, nereflexuje skutečné kapacity PPP.

Tento parametr tak vede k obcházení pravidel (formální vykazování, účelové posuny data objednání), k zdánlivému uspokojování klientských potřeb a k iluzi fungujícího poradenského systému, místo aby byl validním indikátorem vyvažování vztahu mezi klientskou poptávkou a saturačními kapacitami poradenské sítě v jednotlivých regionech a zaručil dostupnost kvalitní služby.

Návrh řešení:

- Zrušit fixní tříměsíční limit.
- Zavést **dynamickou lhůtu** navázanou na aktuální personální kapacitu každé PPP.
- Stanovit povinnost vedoucího pracovníka zajistit efektivní, nikoli formální využití kapacity.

4) Platové podmínky

Současný stav:

Psychologové a speciální pedagogové v PPP jsou platově znevýhodněni oproti kolegům ze SPC i škol. Dochází k nerovnostem v zařazování do platových tříd (12. vs 13.), rozdílům mezi kraji a k celkovému snížení atraktivity profese.

Návrh řešení:

- Sjednotit tarifní zařazení pracovníků PPP napříč kraji.
- Zajistit rovnost s pracovníky SPC a učiteli ve školách.
- Zohlednit vysokou kvalifikační náročnost, odpovědnost a nedostatek odborníků na trhu práce.

Očekávané přínosy navrhovaných změn

- A) Ukončení kvantitativního tlaku na co nejvyšší počet výkonů a obnova kvality služby.
- B) Reálné a eticky přijatelné objednávací lhůty.
- C) Plnohodnotné poskytování všech složek poradenské péče (prevence, diagnostika, intervence) a z toho plynoucí obnovení smysluplnosti její formy a kvalifikovanosti i účinnosti jejího obsahu.
- D) Vyšší efektivita využívání prostředků státního rozpočtu.
- E) Zvýšení pracovní spokojenosti a stabilizace personálu.
- F) Zlepšení atraktivity PPP pro nové absolventy a návrat odborné prestiže.

Závěr

ApPPP považuje zde formulované změny za **minimální podmínku udržitelnosti systému PPP v ČR** v horizontu příštích pěti let.

Jsme připraveni spolupracovat s MŠMT, krajskými úřady a dalšími partnery na tvorbě nového modelu financování a metodického řízení, který obnoví rovnováhu mezi kvalitou a kvantitou poskytovaných služeb a navrátí poradenské službě plnohodnotnější, historicky ověřený, účel a smysl.

Naší ambicí není zvyšovat nákladnost a snižovat dostupnost školských poradenských služeb, ale chránit jejich kvalitu, účinnost a smysl.

V Liberci a v Brně dne 22. 9. 2025

Za Radu ApPPP:

Mgr. Jana Hlavová, Mgr. Ladislav Smékal, MBA, DBA, Mgr. Soňa Baldrmannová, Mgr. Soňa Holá, Mgr. Pavel Kantor, Mgr. František Štefek, Mgr. Jitka Svátková, Mgr. Monika Němečková, Mgr. Ingrid Štroblová, Mgr. Pavel Vácha, Mgr. Hana Umaki, PhDr. Andrea Šmejdová, Mgr. Jaroslava Stolařová, PhDr. Věra Trávníková, PhDr. Irena Příkazská